

то да не е много видѣло па да ся не гльчи вжтрѣ нити дори да ся шюшне.

XVII. ТРЫПКЫ.

За едно дѣте каззвать, че тегли отъ трыпкы, кога-то неволно и много или малко сильно ся свиватъ мыщцы-ты на различны чисти по-тѣло-то му па пакъ едно-по-друго ся распушать и при това му припада много или малко, а по нѣкога то ся залисва и си губи и свѣса. Такыва трыпкы може да ставатъ вкупъ по всички-ты мыщцы или само по нѣкои отъ тѣхъ; за това и бывать много разнообразны на глядъ.

Тыя трыпкы ставатъ отъ различни причины, повече-то пѫти на дѣца-та припада кога вадятъ зѣбы. По нѣкога всички дѣца отъ единъ фамилії теглять отъ тѣж болесть, коя-то види ся да е наслѣдственна. Таа болесть става още и отъ раздрязваніе на стомаха, на мозъка и на гръбначій мозъкъ, отъ глистіе, отъ много възбудителнѣ хранѣ, отъ несмиланіе, отъ мляко-то на доителкѣ-тѣ, кога-то тя е была много ядосана и смѣтена, отъ внезапенъ студъ и пр.

Кога-то ся хване дѣте отъ тѣж болесть трѣбува да ся повыка лѣкарь; а доклѣ ся намѣри, трѣбува да му ся свали шапчицѣ-тѣ отъ главѣ-тѣ, да му ся развръжатъ всички връзки, кои-то може да го стягатъ, да ся тури въ стаѣ, дѣто въздухъ-тъ да е чистъ, да нѣма голѣмѣ видѣлини и да ся не гълчи; да ся дръжи така, що-то глава-та му да стои по-высоко а крака-та му да сѣ наведени на долѣ; да му ся турятъ крака-та въ топлѣ водѣ; и да му ся цркне цръкалка особено ако е запечено; може и да му ся тури на главѣ-тѣ една крѣпа натопена въ студенѣ водѣ; ако може да піе, да му ся даде малко отъ попаренѣ липѣ и портукаловы ли-ста; най-сѣтнѣ ако всичко това не помогне и дѣте-то ся не свѣсти и не обурави, може да му ся прилѣпять и піявицы зади уши-ты колко-то быва спротивъ възраста му, както казахмы кога говорихмы за гърло.

XVIII. ПОДСМѢДЯВАНІЕ И ПОДСИЧАНІЕ ПО КОЖѢ-ТѢ.

Кожя-та на малкы дѣца лесно ся подсмѣдява и подсичя най-много отъ нечистотѣ и отъ непростено-то немаре-